

Tori Valla Raamatukogu
2023. AASTA TEGEVUSE ARUANNE

Sindi 2024

Sisukord

Sissejuhatus	4
1. Põhilised tegevussuunad	4
2. Juhtimine	5
2.1 Raamatukogude võrgu struktuur ja nõukogud:	5
2.2 Eelarve	5
2.3 Projektid.....	6
2.4 Personali koosseis, juhtimine ja areng	7
2.4.1 Ülevaade täienduskoolitusest	8
2.4.2 Maakonnaraamatukogu korraldatud koolitused	8
2.4.3 Raamatukogutöötajate avalikud esinemised	10
2.4.4 Erialahariduse omandamine	10
2.4.5 Töötajate tunnustamine	10
2.5 Raamatukogu haldusjuhtimine	11
2.5.1 Juurdepääs liikumispuudega inimesele	11
2.6 Raamatukogu arendustegevused infotehnoloogia valdkonnas.....	11
3. Kogud komplekteerimine ja töötlemine	11
4. Lugejateenindus ja raamatukoguteenused.....	13
4.1 Avaliku teabe kättesaadavaks tegemine	13
4.2 Raamatukogu kasutamine ja teenused.....	13
4.3 RVL teenindus.....	14
4.4 Laste- ja noorteteenindus	14
4.4.1 Laste- ja noortekirjanduse komplekteerimine	14
4.4.2 Laste- ja noorte raamatukogu kasutamine.....	15
4.4.3 Laste- ja noorteteenindus, s.h lugemisharjumuste kujundamine ja arendamine	15
4.4.4 Laste- ja noorteüritused	16
4.5 Erivajadustega sihtrühmade teenused	16
4.6 Raamatukogu kui kohalikku pärandit jäädvustav, elukestvat õpet toetav ja vabaaja võimalusi pakkuv kultuurikeskkond	17
4.6.1 kohalikul tasandil	17
4.6.2 riiklikul tasandil.....	19
4.6.3 rahvusvahelisel tasandil.....	19
4.7 Raamatukogu koolituskeskusena kasutajatele	19
4.8 Raamatukoguteenuse turundus ja väljaanded.....	20

4.9 Andmebaasid	20
5. 2024. aasta tegevused	20
LISA 1. Personali koolitus	22
LISA 2. Raamatukogutöötajate avalikud esinemised.....	22
LISA 3. Raamatukogude ehitamine, renoveerimine, remondid.....	22
LISA 4. Laste ja noorteüritused	22

Sissejuhatus

Tabel 1

Valla/linna/ küla nimi	Elanike arv (01.12.22)	Üldkasutatavate raamatukogude arv	Harukogude arv	Teeninduspunk tide arv	Kokku
Tori vald	12499	1	6	1	

1. Põhilised tegevussuunad

Aasta kulges väga tõiselt. Alates veebruarist olid täidetud kõikide haruraamatukogude ametikohad ning kollektiivi kokkukuuluvustunde tekitamiseks viisin läbi mitmeid kokkusaamisi. Eelmisel aastal püsitud eesmärgid said täidetud, välja arvatud olukord Tammiste välisteeninduspunktis.

Aasta teises pooles tuli hakata tegema kärpeid eelarves, sest majanduslik olukord oli keeruline nii riigis kui ka vallas. Suurimad kokkuhoiukohad olid koolituste, ürituste ja erinevate vahendite ostmise arvelt.

Sindi Gümnaasiumis kaotati aruandeaasta lõpus kooliraamatukogu, tuli tööle uus direktor ning muudeti põhimäärust, mille järgi kooliraamatukogu ülesannet põhikogu osas täidab rahvaraamatukogu. Sindi haruraamatukogu asub koolist 300 meetri kaugusel, seega saab Sindi Gümnaasiumi kõige suuremaks koostööpartneriks Sindi haruraamatukogu.

Olulisemad:

- Are haruraamatukogus kaugtöökoha loomine;
- Suigu haruraamatukogus inventuuri läbiviimine;
- Tori haruraamatukogus töötajale puhkenurga ehitamine ja sisustamine;
- Kultuuriministeeriumi projekti toel Are ja Sauga haruraamatukogudele suuremate raamatute tagastuskastide soetamine;
- Tammiste kogukonnakeskuse projekteerimisprotsessis osalemine;
- Koostöövestluste läbiviimine;
- Sindi haruraamatukogus alustas tööd mudilasring Raamaturüblid.

Liikumisaasta tegevused:

- Liikumisaasta raames oli Sindi haruraamatukogu algataja kogukonnas toimuvale kepikõnni liikumisele „Liigume koos“. Kõndimas käidi igal esmaspäeval aprillist kuni oktoobri lõpuni. Kogunemispunkt oli raamatukogu. Kaks raamatukoguhoidjat olid ka ise aktiivsed kepikõndijad;
- Sindi haruraamatukogu juurde veel ühe jalgrattahoidiku soetamine, et kaasa aidata liikumisharjumusele ja autovaba linnaruumi tekkele;
- Suigu haruraamatukogu eestvedamisel joogatreeningute läbiviimine kord nädalas.

2 Juhtimine

2.1 Raamatukogude võrgu struktuur ja nõukogud:

Sindi Gümnaasiumis kaotati aruandeaasta lõpus kooliraamatukogu, tuli tööle uus direktor ning muudeti põhimäärust, mille järgi kooliraamatukogu ülesannet põhikogu osas täidab rahvaraamatukogu. Sindi haruraamatukogu asub koolist 300 meetri kaugusel, seega saab Sindi Gümnaasiumi kõige suuremaks koostööpartneriks Sindi haruraamatukogu. Koostöö suunad pannakse täpsemalt paika 2024. aastal.

Raamatukogu nõukogu koosolekud toimusid märtsis ja novembris. Koosolekud toimusid erinevates haruraamatukogudes, et nõukogu liikmed saaksid ülevaate olemasolevast olukorrast. Raamatukogu nõukogu novembrikuisel koosolekul arutati ka uut rahvaraamatukogu seaduse projekti ning leiti selles olevad muudatused olevat ebamõistlikud.

Kuna Tammiste Lasteaed-alkkoolis on alates 2023. aastast juba kolm klassi ja Tori Valla raamatukogu (põhiliselt Urge haruraamatukogu) täidab ka kooliraamatukogu ülesannet, siis oli põhjendatud otsus pikendada Tammiste välisteeninduspunkti lahtiolekuaega kahele päevale nädalas senise ühe asemel.

Tori haruraamatukogus, mis asub Tori põhikooli ruumides, muutsime raamatukogu lahtiolekuaegu tulles vastu koolipere soovidele. Kui enne oli raamatukogu tööpäevadel avatud 11-18, siis alates 1. veebruarist 10-17. Kuna raamatukogu on lahti ka laupäeviti 10-14, siis see kogukonna hulgas pahameelt ega pretensioone kaasa pole toonud.

Alates aruandeaasta sügisest kuulub meie inforuumi ka Jõesuu raamatulaenukuse töötaja, kes koostöös MTÜ Viira Arendusseltsiga haldab Jõesuu külamaja. Kaasame teda oma sündmustesse ja koolitustele. Nii on ühtne raamatukoguteenus ka sealses piirkonnas samadel alustel, kuigi eestvedajaks MTÜ.

2.2 Eelarve

Tabel 2

Põhieelarve	Seisuga 31.12.22 €	Seisuga 31.12.23 €	Muutus %
Eelarve kokku	246 548	282 808	+ 14,7 %
Personalikulu	158 067	187 280	+ 18,5 %
Komplekteerimiskulu	50 060	54 441	+ 8,8 %
sh KOV-lt	26 760	29 141	+ 9 %
sh riigilt	23 300	25 300	+ 8,6 %
Infotehnoloogiakulu	7 798	6 409	-17,8 %
Koolituskulu	2 500	2610	+ 4,4 %

2.3 Projektid

Tabel 3

Projektid, toetused (Kellelt saadud?)	Periood	Eraldatud summa	Projekti üldmaksumus
Raamatute tagastuskastide soetamine Are ja Sauga raamatukogule. Rahvaraamatukogude arendusprojektid (määruse § 3 lõike 1 punktides 5-7 nimetatud investeeringutegevused) Kultuuriministeerium	02.05.2023 - 31.08.2023	2 640	5 280
Nelja valla raamatukogude töötajate ühiskoolitused "Rahvaraamatukogude arendusprojektid (määruse § 3 lõike 1 punktides 1-4 nimetatud koolitustegevused)" Kultuuriministeerium	01.09.2023 - 30.12.2023	Türi raamatukogu oli taotleja	842 (sõidukuludena omaosalus)
Tori valla raamatukogu IV lasteraamatupäeva läbiviimine Laste ja noorte huvihariduse ja -tegevuse toetus	01.03.2023 - 15.04 2023	2 075,40	2 075,40
Isikukeskse erihoolekande teenusmudeli rakendamine kohalikus omavalitsuses ehk ISTE projekt Erihoolekande teenusmudeli katsetamist rahastatakse ESF vahenditest "TAT „Sotsiaalkaitse ja pikaajalise hoolduse kättesaadavus“ alategevus „Integreeritud, isikukeskse ja paindliku erihoolekandeteenuste süsteemi katsetamine“.	Oktoober-detsember	500	500

Seni Are ja Sauga piirkonna raamatukogudes kasutusel olnud raamatute tagastuskastid läksid kasutusele teistesse valla raamatukogudesse. Välisteeninduspunktis Tammistes puudus tagastuskast, Tori haruraamatukogus oli amortiseerunud. Tagastuskastide vajadustest andsid valla kodanikud märku osaledes Tori valla rahulolu-uuringus 2023. Uued ja mahukamad kastid on kasutajate poolt väga hästi vastu võetud. Suurenes kolme piirkonna inimeste turvatunne raamatute tagastamisel ajal, mil raamatukogu on suletud, ühte piirkonda tekkis tagastuskasti kasutamise võimalus; teavikud ei saa kahjustada, sest kastide mahutavus suurenes kahes suuremas piirkonnas; teavikuid saab tagastada ka haiguste ja epideemiade perioodidel kontaktivabalt; neli raamatukoguhoidjat ei pea oma puhkeajal muretsema tagastuskasti tühendamise pärast - tööstressi vähenemine.

Läbitud arenguveestluse koolitusega sain oskuse läbi viia arenguveestlusi, et seeläbi parandada raamatukoguhoidjate enesejuhtimise oskust, tõsta töötajate tööviljakust, aidata neil analüüsida ja paremini mõtestada oma tööd. Tori valla raamatukogus viisin töötajate arenguveestlused läbi aruandeaasta detsembrikuus.

Tori vald toetab Tori Valla Raamatukogu taotluse põhjal raamatukogu tegevust riigilt laekuva huvihariduse ja huvitegevuse toetuse summadest. See on väga vajalik toetus, sest järjest enam tunneme end huviharidust andva asutuse ning koolivälise õpikeskkonnana. Lasteraamatupäeva läbiviimine aitab kaasa laste lugemishuvi tõstmisele ning nende raamatukogu tihedamale külastamisele.

ISTE eesmärk on katsetada sotsiaalkindlustusameti (SKA) ja kohalike omavalitsuste (KOV) koostöös uue isikukeskse komponendipõhise erihoolekande teenusmudeli rakendatavust (teenusmudeli kasutuselevõtmist ja juurutamist) omavalitsustes. Eelkõige on eesmärk katsetada psüühilise erivajadusega inimeste abistamisel teenuskomponentidel põhinevat käsitlust ja testida korraldusskeemi, kus psüühilise erivajadusega inimeste teenuste korraldaja rollis on KOV või tema allasutus. Meil osalesid Sindi ja Tori haruraamatukogude töötajad, kes korraldasid projektiga seotud sündmusi väljaspool oma põhitööd.

2.4 Personali koosseis, juhtimine ja areng

2023. aastal alustasime tööd ilma raamatukoguhoidjata Tori haruraamatukogus. Raamatukogu oli jaanuarikuus avatud tööpäevadel ning asendused toimusid rotatsiooni korras. Ühel päeval nädalas töötas raamatukogus inimene väljastpoolt (kooli õppekirjanduse eest vastutav raamatukoguhoidja) käsunduslepingu alusel. Alates veebruarist asus tööle täiskohaga raamatukoguhoidja ning raamatukogu oli avatud taas ka laupäeviti.

Urge haruraamatukogu raamatukoguhoidja töökoormus kasvas alates 1. septembrist 0,5 ametikohalt 0,75-le.

Tori valla kultuurikeskusesse võeti tööle meistri ametikohale inimene, kelle tööülesannete hulka kuulub ka uudiskirjanduse ja RVL laialivedu haruraamatukogudesse. Samuti on tema pädevuses lahendada kõik remondiga seotud probleemid, mis seotud just raamatukogu tegevusega. Peame teda oma kollektiivi liikmeks.

Jätkus traditsioon - igal nädalal saatsin kõikidele töötajatele meili „Kiri kolleegidele“, mis on osutunud heaks info- ja koosolekuvormiks. Alates sügisest kuulub meie inforuumi ka Jõesuu raamatulaenuaja töötaja, kes koostöös MTÜ Viira Arendusseltsiga haldab Jõesuu külamaja.

Kollektiivi ühiskoosolekud toimusid Pärnu maakonna raamatukoguhoidjate koolituspäevade ajal. Seda mitte enam nii tihti, kui möödunud aastal, sest silmast-silma kohtumisi on olnud väljaspool neid koolitusi rohkem ning raamatukoguhoidjad lahendavad palju probleeme ära omavahelises suhtluses sotsiaalmeedias või telefoni teel.

Tori valla raamatukogu on arenemises-liikumises. Iga kuu on olemas oma tööplaan, mis edastatakse nii abivallavanemale kui ka kõikidele valla allasutustele.

Viis Tori Valla Raamatukogu töötajat läbisid 2023. aastal kohustusliku tervisekontrolli.

Kõikidele raamatukogu töötajatele maksti terviseedendamise kulusid 60 eurot kvartalis.

Direktori käskkirjaga oli Tori Valla Raamatukogu töötajate nägemisteravuse vähenemisega seotud nägemisteravust korrigeerivate vahendite hüvitise suuruseks 2023. aastal 150 eurot.

Alates sellest aruandeaastast lisandus töötervishoiuteenustega seotud kulude maksumuse hüvitamine 150 euro eest aastas.

2.4.1 Ülevaade

Väga oluliseks pean sel aruandeaastal nelja valla (Põhja-Pärnumaa Raamatukogu, Türi raamatukogu, Tori Valla Raamatukogu Järva Vallaraamatukogu) raamatukogude töötajate ühiskoolituste läbiviimist (Projekt: Rahvaraamatukogude arendusprojektid (määruse § 3 lõike 1 punktides 1-4 nimetatud koolitustegevused), millega kaasnesid vaid sõidukulud.

- 7. september - Põhja- Pärnumaa vallas, Vändra raamatukogus arenguvestluse koolitus projektis osalenud raamatukogude direktoritele;
- 9. november - Türi raamatukogus Veikko Tääri avaliku esinemise ja suhtlemise koolitus projektis osalenud raamatukogude töötajatele. Osales meie raamatukogust 9 töötajat.

Nimetatud koolitused on aidanud tõsta raamatukoguhoidjate/juhtide pädevusi. Töötajad on muutunud enesekindlamaks ja teadlikumaks oma töö olulisusest kogukonnale. Suhtlemiskoolitustele tulnud raamatukoguhoidjad said välja oma igapäevasest töökeskkonnast, suhelda teiste kolleegidega, keda varem kunagi kohanudki polnud.

Läbitud arenguvestluse koolitusega on nelja raamatukogu direktorid juurde saanud oskuse läbi viia arenguvestlusi, et seeläbi parandada raamatukoguhoidjate enesejuhtimise oskust, tõsta töötajate tööviljakust, aidata neil analüüsida ja paremini mõtestada oma tööd. Esimesed koostöövestlused viisin läbi Tori valla raamatukogu töötajatega detsembrikuus.

Ühistegevusi ja -koolitusi otsustasime arendada läbi järgmiste projektitegevuste aastal 2024.

Aasta võtsime ühiselt kokku Jõesuu külamajas 29. detsembril, kus toimus keraamikakoolitus, ühine lõuna ning jõuluvana jagas etteaste eest ka kingitusi.

Are ja Suigu haruraamatukogude raamatukoguhoidjad ning Sindi haruraamatukogu üks raamatukoguhoidja osalesid Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi koolitusel veebis 29.03-31.05 ja 12.09-12.10 2023 „Raamatukogu digiriigi nõustajana” Trinidad Wiseman OÜ (30 tundi)

Direktor osales järgmistel suurematel koolitustel:

4 moodulit aastas “Kohalike dialoog kohalikus raamatukogus“

5. oktoober Rahvaraamatukogude kiirendi Projektilabor

24. oktoober Pärnumaa hariduskonverents "Õpetaja kui bränd"

29. november Riigihangete koolitus valla allasutuste juhtidele

Koos Sindi haruraamatukogu juhatajaga osalesime Viimsis 18.-19. mail Raamatukoguhoidjate XII kongressil „Raamatukogu on tulevik“.

Lisa 1

2.4.2 Maakonnaraamatukogu korraldatud koolitused

Tabel 4

Koolituse aeg	Koolituse teema	Koolitaja	Koolituse maht/kestus	Raamatukoguhoidjate arv	Eelarve/Koolituseks kulutatud summa

27.01	1. Sotsiaalmeedia kasutamine	1. Kaydi Tomson (Pärnumaa Arenduskeskus)	2	9	270 eurot Pärnumaa koolitustele aastas kokku (leping)
	2. Lasteraamatute illustreerimine	2. Sirly Oder (Rahva Raamat)	2	9	
15.02	Lasteteeninduse veebikoolitus	Anu Amor-Narits (Tartu Linnaraamatukogu)	1	5	
31.03	Poola kirjandus	Hendrik Lindepuu	4	9	
13.04	Lastekirjanduse erialapäev Pärnu Keskraamatukogus	Eesti Lastekirjanduse Keskus	6	2	
28.04	1. „Mis raamatukogudes toimub?“	1. Krista Visas (PKR)	2	9	
	2. „Mis on arenguestlus ja milleks seda vaja on?“	2. Ruti Einpalu PCC	4	9	
26.05	Õppepäev Tori Vallas		7	8	
25.08	Õppepäev Hiiumaal		9	8	270 eurot
29.09	1. IFLA 2023	1. Krista Visas (PKR)	1	9	
	2. Avalik esinemine	2. Märt Treier	4	9	

27.10	„Mis on AI, mis on ChatGPT, kuidas see meid puudutab?“	Kadri Vider (Eesti Kirjandusmuuseum)	2	9	
24.11	„Mõtte jõud - optimeeritud mõtteviis“	Ülli Kukumägi	4	9	

Osalenud töötajad sai teavet AI kohta, mis ilmselgelt on vajalik meie igapäevtöös ning millest oleks veelgi vaja edaspidi pikemalt rääkida.

Vajalikud on alati erinevad väljasõidud ja ülevaated, et tutvuda kolleegide murede ja rõõmudega nii siin kui sealpool piire.

Avaliku esinemise oskused ning lastekirjanduse ja -lugemuse teemad on alati väga vajalikud igapäevtöös.

2.4.3 Raamatukogutöötajate avalikud esinemised:

Kuna raamatukoguhoidjate esinemised on enamjaolt seotud põhitööga kas raamatukogus või väljaspool, siis neid avalike esinemiste alla liigitada ei saa. Tuleb mõelda end õpetajaks – õpetaja ka ei esine klassi ees, vaid teeb oma tööd.

LISA 2

2.4.4 Erialahariduse omandamine.

Tori haruraamatukogu raamatukoguhoidja Krista Nõmm osaleb Eesti Rahvusraamatukogu poolt korraldataval raamatukoguhoidjate kutsekoolitusel 2023/2024 õppeaastal. 2023 läbis ta I mooduli.

2.4.5 Töötajate tunnustamine.

Tori valla raamatukogu töötajad on avaldanud nõrdimust, et vallas puudub raamatukogutöötajatele mõeldud tunnustusüritus. Kuna tuntakse end ka haridustöötajana, võiks olla kutse õpetajate päeva tähistamisele. Olen sellest ka vallavanemat teavitanud.

Malle Pajo - Are Kooli tänukiri „30 aastat pühendumusega tehtud töö eest Are koolis“

Ene Michelis

- Eesti kultuurkapitali Pärnumaa ekspertgrupi kultuuritegija aastapremia 2023;
- Tori valla tänukiri ja rahaline preemia 30 tööaasta eest raamatukogus;
- Pärnu Keskraamatukogu tunnustus 30 tööaasta eest raamatukogus.

2.4 Raamatukogu haldusjuhtimine.

Tori valla raamatukogu neli harukogu asuvad teistele valla allasutusele kuuluvates ruumides. Koostöö nende allasutustega on väga hea ja ruumiprogramm toimib. Järjest enam pöörame tähelepanu ruumide riskasutusele.

- Sindi raamatukogu asub spetsiaalselt raamatukogu jaoks kohandatud ruumides. Ruumipuudus on suur, kuid lähema kolme aasta jooksul pole laiendamist ette näha. Seda majanduslikel põhjustel. Laienduse eskiisprojekt on olemas. Raamatukogu lasteosakonnas parendasime valgustust töötajate töölaua kohal. Toimib koostöö renoveeritud Sindi seltsimajaga suuremate ettevõtmiste läbiviimiseks.
- Urge raamatukogu asub vanas kauplusehoones. Raamatukogu kasutuses olevad ruumid on köetavad elektriga (õhksoojuspumbad ja radiaatorid), teistes ruumides kütte puudub ja need amortiseeruvad. Jätkuvalt on vallas teema arutluse all – mis on selle maja saatus. Kolme aasta perspektiivis on maja lammutamine.
- Tammiste välisteeninduspunkt asub Tammiste lasteaia ühes väikeses toas. Tori valla arengukavasse on sisse kirjutatud haruraamatukogu loomine Tammistesse külakeskuse osana. Raamatukogu direktor on kaasatud projekteerimisprotsessi jätkumisse. Ehitamisega alustatakse loodetavasti aastal 2025.

LISA 3

2.5.1 Juurdepääs liikumispuudega inimesele.

Tabel 5

Juurdepääs võimalik	Are, Sauga, Sindi, Tori
Juurdepääs võimalik osaliselt	
Juurdepääs puudub	Suigu, Urge

2.6 Raamatukogu arendustegevused infotehnoloogia valdkonnas

Tori valla IT-arendus on jätkuvalt heal tasemel. Enamus arvuteid haruraamatukogudes on renditud ning raamatukoguhoidjad saavad vajalikku abi IT-teenistusest. Külastajatele on kasutamiseks Tori valla vaba Wi-Fi võrk.

Sindi raamatukogule rentisime alates septembrist digiekraani, mis aitab veelgi paremini läbi viia erinevaid raamatukogutunde ja sündmusi.

Sauga haruraamatukogusse paigaldasime lastenurka turvakaamera. Turvakaamerad on vajalikud nii hoonete sees kui ka väljas. Olemas välikaamerad Ares, Saugas, Sindis, Suigus.

3. Kogud komplekteerimine ja töötlemine

3.1 komplekteerimise põhimõtted ja uuendused (sh e-teavikud)

Komplekteerimise aluseks on direktori käskkirjaga kinnitatud „Tori valla raamatukogu teavikute komplekteerimise põhimõtted ja säilitamise tähtsused“.

Komplekteerimine sõltub rahalistest vahenditest ning arvestades lugejate (koolide juures asuvates raamatukogudes ka õpetajate) soove. Sindi, Tori ja Urge haruraamatukogu täidavad ka kooliraamatukogu funktsiooni. Haruraamatukogud teevad omavahel igapäevast koostööd

kogude komplekteerimisel. RVL toimib valla piires ladusalt. Sama põhimõtet kasutasime ka 2024. aastaks perioodika komplekteerimisel. Ka ajakirjanduse RVL osakaal on tõusnud ning lugejad on selle oma võtnud.

Lasteraamatute ostmisel peetakse silmas „Hea lasteraamatu“ ning teiste konkursside tunnustuse saanud raamatuid. Lasteraamatute tellimine on prioriteet. Püüame asendada vanad ja kulunud koolikirjanduse raamatud uute trükkidega, et tekitada õpilastel jätkuvalt lugemishuvi.

3.1.1 Raamatu komplekteerimine (trükis + e-raamat)

Kokku osteti Tori valla raamatukogusse 3286 eksemplari raamatuid summas 49 821 eurot.

Tori valla raamatukokku soetatud raamatu keskmine hind oli 15,60 €.

Komplekteerimisel oli suureks muudatuseks venekeelsete raamatute mittetellimine. Venekeelsed raamatud toome Sindi haruraamatukogusse RVL tellimusena Pärnu Keskraamatukogust. Koostöö hea.

Lugeja eelistas paberkandjal raamatut, e-raamatute vastu huvi puudus.

Annetusena saabus aruandeaastal 162 raamatut, mis moodustab kogude juurdekasvust 4,7 %.

3.1.2 Perioodika komplekteerimine

Kokku telliti Tori valla raamatukogusse perioodikat summas 4 620 eurot. Lisaks paberkandjale oli tellitud ka Postimehe ja Õhtulehe digipakett ja Delfi pakett 5 lugejale (AIPis kasutamiseks). Digipaketid jaotatakse haruraamatukogude vahel nii, et kasutada saaks nii raamatukoguhoidja kui ka kliendi arvutis.

Tori valla raamatukogu haruraamatukogudesse oli tellitud **42** erinevat perioodikaväljaannet.

Ajakirjanduse tellimine 2023. aastaks:

Are: ajakirju 13 ja ajalehti 2 nimetust;

Sauga: ajakirju 5 ja ajalehti 1 nimetust;

Sindi: ajakirju 17 ja ajalehti 6 nimetust

Suigu: ajakirju 9 ja ajalehti 3 nimetust

Tori: ajakirju 10 ja ajalehti 3 nimetust

Urge: ajakirju 5 ja ajalehti 4 nimetust

4 nimetust saabus haruraamatukogudesse annetustena. Nii mõnigi väljaanne lõpetas aasta sees ilmumise ja see tekitas segadust.

3.1.3 Auviste komplekteerimine

Auviseid ei soetatud. Maha kanti 3. Auviseid kokku aasta lõpu seisuga 133.

3.2 Inventuurid, mahakandmised

Kokku kustutati Tori Valla Raamatukogu fondist 2 912 raamatut ja 107 aastakäiku ajakirjandust.

Raamatute fondist mahakandmisel on üldjuhul aluseks direktori käskkirjaga kinnitatud „Tori valla raamatukogu teavikute komplekteerimise põhimõtted ja säilitamise tähtsused“.

Mahakantud raamatud läksid nii Are kui ka Tori bussijaamdes asuvasse Rändaja raamatukogude riiulitele. Maal elamise päeva raames toimus Sauga haruraamatukogus Tasuta raamatute laat, kus läksid jagamisele kõikide haruraamatukogude mahakantud raamatud. Are haruraamatukogus said samuti kõik soovijad võtta kogudest eemaldatud lugemist kaasa Tasuta

raamatu laadalt. Sindi haruraamatukogu korraldas taolise laada Sindi linna 85 sünnipäeval 1. mail.

Mahakandmist ei toimunud Urge haruraamatukogus, sest seal hoitakse ja säilitatakse raamatuid, millele ei ole teistes raamatukogudes ruumi. Tulevikus viiakse raamatud üle Tammiste raamatukokku.

2023. aastal toimus Suigu raamatukogus inventuur. Eelmine inventuur oli 2013. aastal.

4. Lugejateenindus ja raamatukoguteenused

Teenustena võiks esile tuua:

- Kaugtöökoha loomine Are haruraamatukogus;
- Are ja Sauga haruraamatukogudesse mahukamate tagastuskastide soetamine;
- Sindi ja Sauga haruraamatukogudes raamatukapi kasutamise võimalus.

Vallavalitsuse poolt on kinnitatud tasuliste teenuste hinnakiri. Tasulised teenused: printimine, paljundamine, lamineerimine, raamatukogu ruumide rent.

Raamatukogude vaheline laenus – RVL toimib väga hästi.

Koduteenindus koostöös sotsiaaltöötajatega.

4.1 Avaliku teabe kättesaadavaks tegemine.

Kokku on külastajate kasutuses 9 AIP-i arvutit.

Are haruraamatukogus loodud kaugtöökohas on samuti olemas sülearvuti.

AIP-i kasutatakse vähem, sest kodudes on arvutid ja nutiseadmed olemas. Rohkem kasutatakse raamatukogu avalikku wifi võrku oma sülearvutite ja nutiseadmetega.

Küll aga kasutatakse haruraamatukogudes printimise ja paljundamise võimalust.

Raamatukogutöötajad aitavad soovijatel üles leida volikogu ja vallavalitsuse materjale täites seega Tori valla teenuskeskuse ülesannet.

4.2 Raamatukogu kasutamine ja teenused. Üldistav ja muutusi näitav kokkuvõte.

Tabel 6

Raamatukogu	Lugejad 2022	Lugejad 2023	Muutus (+/-)
Tori valla raamatukogu	2394	2554	+ 160

Tabel 7

Raamatu- kogu	Külastused 2022	Külastused 2023	Muutus (+/-)	Virtuaal- külast. 2022	Virtuaal- külast. 2023	Muutus (+/-)
Tori valla raamatukogu	40 578	43 760	+ 3 182	6593	8698	+ 2 105

Tabel 8

Raamatu-kogu	Laenut-d 2022	Laenut-d 2023	Muutus (+-)	Päringud* 2022	Päringud* 2023	Muutus (+-)
Tori valla raamatukogu	58608	57 584	-1024	1050	744	-306

Laenutuste arvu üheks languse põhjuseks on fakt, et alles tööd alustanud kaks raamatukoguhoidja ei arvestanud teadmatuses kohalkasutusi. Päringute arvu vähenemise ühe põhjusena oskan välja tuua inimeste endi suurema pädevuse info otsimiseks veebist.

Tabel 9

Raamatu-kogu	Virtuaalürituste arv		Virtuaalüritustel osalejate arv		Virtuaalürituste järelvaatajate arv*	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Tori valla raamatukogu	2	2	547	Ei saanud andmeid	547	Ei saanud andmeid

1. Eesti kirjanduse päevale pühendatud veebipõhine viktoriin „Anton Hansen Tammsaare 145”
<https://view.genial.ly/63d22ae1814c9f0011a3394b/interactive-content-anton-hansen-tammsaare-145>
2. Muinsuskaitsepäevade puhul veebiviktoriin „Pildikesi minevikust. Are lugu”
<https://view.genial.ly/650d2f4dd1f8640010c5923d/interactive-content-are>

Tabel 11

Raamatu-kogu	Virtuaalnäituste arv 202	Virtuaalnäituste arv 2023	Virtuaalnäituste külastajate arv 2022	Virtuaalnäituste külastajate arv 2023
Tori valla raamatukogu	2	0	793	0

4.3 RVL teenindus

Tori valla raamatukogu üks põhimõtteid on jätkuvalt - raamatud liikuma! Seda eelkõige valla piires, kuid RVL teenust tehti ka teiste Pärnumaa raamatukogudega. RVL osakaal märgatavalt tõusnud. Venekeelsete raamatute RVL Pärnu keskraamatukogust.

RVL sisse 3886 + 675 võrreldes 2022. aastaga

RVL välja 3007 + 489 võrreldes 2022. aastaga

Raamatute liikumist vahendasid nii raamatukogu direktor, Tori valla kultuurikeskuse meister kui ka töötajad ise kasutades oma vaba aega või head organiseerimisvõimet.

4.4 Laste- ja noorteteenindus

Tori valla haruraamatukogudes töötavad lastekirjandusega hästi kursis olevad töötajad. Lapsed ja noored saavad raamatu kiiresti kätte, vajadusel tellime koolikirjandust RVL teel teistest raamatukogudest juurde.

Sindi haruraamatukogu juhataja Rita Raudsepp on ERÜ lasteteeninduse toimkonna juhatuse liige ja hästi kursis lastetööga terves vabariigis. Rita abistab vajadusel kolleege teistes haruraamatukogudes seoses lasteürituste korraldamise ja kirjanduse komplekteerimisega. Samuti jagatakse teadmisi ja infot juhul, kui keegi kolleegidest mõnel huvitaval koolitusel on osalenud.

Väga oluline on see, et Are haruraamatukogu on teatud aegadel avatud Are Põhikooli ruumides. Sauga haruraamatukogu asub samas majas noortekeskusega ja järjest enam noori leiab tee raamatukogusse. Tori haruraamatukogu põhilisteks kasutajateks on koolipere liikmed, sest raamatukogu asub koolimajas. Urge haruraamatukogu põhitöö kaldub järjest enam Tammiste kogukonna ja sealse välis teeninduspunkti poole. Lastetöö põhirõhk on Tammiste Lasteaed-alkkoolis. Õpetajad on väga huvitatud koostööst ning kuigi seal asuv Tammiste välis teeninduspunkt on väga väikse pinna peal, saab sündmusi läbi viia saalis, klassides ja rühmades.

Sindi Gümnaasiumis kaotati aruandeaasta lõpus kooliraamatukogu, tuli tööle uus direktor ning muudeti põhimäärust, mille järgi kooliraamatukogu ülesannet põhikogu osas täidab rahvaraamatukogu. Sindi haruraamatukogu asub koolist 300 meetri kaugusel, seega saab Sindi Gümnaasiumi kõige suuremaks koostööpartneriks Sindi haruraamatukogu. Koostöö suunad pannakse täpsemalt paika 2024. aastal.

4.4.1 Laste- ja noortekirjanduse komplekteerimine

Prioriteediks on meie raamatukogul jätkuvalt laste- ja noortekirjanduse komplekteerimine. Värsked trükid ja uued raamatud kõnetavad ja aitavad kindlasti kaasa lugemishuvi tekkimisele. Laste- ja noorteraamatute saabumise arvestust pidasid mõned haruraamatukogud käsitsi, sest programm Urram seda ei võimalda. Seepärast ei lisa ma seda arvu ka käesolevasse aruandesse. Oluliseks peeti tellida kõik auhinnatud ja konkurssidel tunnustuse saanud raamatud. Abiks olid Eesti Lastekirjanduse Keskuse soovitused. Tihedat koostööd tehti koolide ja lasteaedadega, arvestati õpetajate soovidega.

4.4.2 Laste- ja noorte raamatukogu kasutamine

Tabel 12

Rmtk	Lug-d 2022	Lug-d 2023	Muutus (+/-)	Külast-d 2022	Külast-d 2023	Muutus (+/-)	Laenut 2022	Laenut 2023	Muutus (+/-)
Tori valla raamatuko gu	1119	1160	+ 41	17317	18265	+ 948	11592	12670	+ 1078

4.4.3 Laste- ja noorteteenindus, s.h lugemisharjumuste kujundamine ja arendamine.

2023. aasta statistika näitab, et meie igapäevane sihikindel töö laste ja noortega on tõusutrendis. Selle taga on pidev kontakt õpetajatega ning lastele ja noortele neile huvipakkuvate sündmuste korraldamine. Vähetähtsad pole ka auhinnad, meened, mida jagasime oma võimaluste piires.

Järjest enam tekib huvi raamatukogu külastamise vastu ka lasteaedade poolt. Kui Sindis on koostöö lasteaiaõpetajatega olnud pikaajaline, siis näiteks Saugas, Suigus, Toris ja Tammistes see trend järjest kasvab.

Koolikirjanduse kogume õpetajate palvel kokku sellises mahus nagu soovitakse, tehes selleks RVL üle Pärnumaa. Õpetajad on selle teenusega väga rahul.

Kõik kuus Tori Valla Raamatukogu haruraamatukogu osalesid Eesti Lastekirjanduse Keskuse eestvedamisel toimivas Lugemisisu programmis.

„Pisike puu“ – see innustab peresid tutvuma oma piirkonna raamatukogus pakutavate teenustega. Raamatukogu esindaja kutsuti kõikidele valla beebipäevadele, kus anti võimalus tutvustada lühidalt raamatukogu rolli meie vallas, lugeda katkend kingiraamatust ning see ka pidulikult üle anda.

Lapsed ja noored laenasid koolikirjandust ning sõprade soovitatud raamatuid.

Sindi haruraamatukogu pakkus jätkuvalt välja võimalusi lastevanematele tuua oma lapsed osalema projektis „Lugemine käppa“, kus laste harjumus olla koos raamatuga paraneb lugemiskoerale ette lugedes. Samas on see programm surutud väga kindlatesse raamidesse ning koordineeriv asutus Eesti Abi- ja Teraapiakoorte Ühing on liiga staatiline koostööpartner. 2024. aasta jääb ilmselt viimaseks koostööaastaks, millest on siiralt kahju, sest nõudlust oleks ka edaspidi.

4.4.4 Laste- ja noorteüritused:

Ülevallalised sündmused:

- Lugemisisu tundide koolitused, ettevalmistamine ja läbiviimine;
- Tori valla raamatukogu ühine „Suvine lugemisbingo“;
- Tori valla raamatukogu IV lasteraamatupäev;
- Kohtumised kirjanikega (Ketlin Priilinn, Ilmar Tomusk).

Are Kooli ja Sindi Gümnaasiumi võistkonnad võtsid osa 3.-4. klasside kirjandusmängu maakondlikust voorust.

Are Kooli õpilane oli edukas maakondlikul ettelugemisvõistlusel.

Tammistes alustas kooskäimist laste kirjandusklubi Tammiste Tõrukesed, Sindis mudilaste ring Raamaturüblid.

LISA 4

4.5 Erivajadustega sihtrühmade teenused

Tabel 13

	Kordade arv	Teenuste arv	Kasutajate arv
Koduteenindus	229	1	21

Teenused: perioodika ja raamatute laenutus.

Tabel 14

Teenused teistele asutustele	Ürituste arv	Osavõtjate arv
Sindi sotsiaaltöökeskus	6	45
Tori Sotsiaalmaja	4	19

Teenused: raamatukogutunnid, käeline tegevus ja meisterdamine.

4.6 Raamatukogu kui kohaliku pärandit jäädvustav, elukestvat õpet toetav ja vabaaja võimalusi pakkuv kultuurikeskkond

4.6.1 kohalikul tasandil

Tori Valla Raamatukogu on eestvedaja ülevallalise mälumängusarja SATS läbiviimisel. 2023. aastal algas juba III hooaeg.

Ülevallaline kirjandusmäng Lugemise proovikivi III hooaeg. Mängu eesmärk on tuua inimesed raamatukogudesse ja ärgitada lugema neid raamatuid, mida nad tavaliselt ei loe. 30 teemat ja lõpetamisel auhinnad. 2023. aastal osales 41 inimest, sealhulgas 7 raamatukoguhoidjat. Lõpetas 33 inimest, sealhulgas 6 raamatukoguhoidjat. Üks lugeja täitis ära 6 kaarti. Kolm lugejat täitis ära 2 kaarti.

Erinevate haruraamatukogude juures käivad koos või on koostööpartneriteks:

Saugas kirjandusklubi Luule

Ares eakate klubi Pääsusilmad

Suigus eakate klubi Tuluke

Kõik haruraamatukogud koostavad raamatukogu kroonikat ka paberkandjatel.

Septembrist 2023 alustasid Sindi ja Tori haruraamatukogud koostööd kohalike sotsiaalmajadega programmi ISTE raames. Katsetatava isikukeskse teenusmudeli sihtrühm on raske, sügava või püsiva kuluga psüühilise erivajadusega inimesed. Raamatukoguhoidjad teevad programmis osalejatega erinevaid käelisi tegevusi ning ettelugemisi väljaspool oma tööaega.

2023. aastal oli Tori Valla Raamatukogu haruraamatukogudes näituseid ja väljapanekuid kokku **248** ja sündmustel osalejaid **4736**. Sündmusi kokku oli 319. Paljud näitused avati pidulikult ning liikusid erinevate haruraamatukogude vahel.

Näitused Tori valla raamatukogudes aastal 2023:

1. Ester Kurmi loodus- ja lillemaalide näitus
2. Ilmar Iva intarsianäitus „Taigast vihmametsadeni”
3. Fotonäitus „Elurikas Tori vald”
4. Karmen Kärge fotonäitus „Kass, kes kõnnib omapead”
5. Anne Aaspõld „Rabahingus”
6. Ave Hööveli fotonäitus „Tabatud hetked“
7. Karmen Kärge fotonäitus „Naiste päev“

8. Fotonäitus „Sindi 85“
9. „Maie Tamme lapitehnika“- käsitöönäitus
10. Endla Paluste maalinäitus „Mandalad“
11. Margus Rebane. „Elavad kivid 2023“
12. Fotonäitus „Laost leitud“
13. Aile Partsi 3D pusled
14. Perekond Partsi kollektsioonist tuletõrje mudelautode näitus
15. Marika Palule kuuluvate lepatriinude ja lepatriinudega kaunistatud esemete näitus
16. Aiki Järviste fotonäitus „Ah, mine metsa!“

Suuremad sündmused haruraamatukogudes:

Are haruraamatukogus

- kaugtöötoa avamine;
- mai-august - Raamatukogu võttis osa maist kuni augustini Pärnu-Jaagupi kihelkonnapäevade raames toimunud KAH-festivalist (KAH = Kaisma, Are, Halinga). Raamatukogus oli festivalile pühendatud väljapanek ning 13. juunil osales raamatukoguhoidja kihelkondlikus mälumängus „Ajujuoga“;
- „Irimaa lood“ - väärikate klubi Pääsusilmad kokkusaamine, kus raamatukoguhoidja rääkis reisijuttu Irimaast ning tutvustas iiri kirjandust. Maitsta sai ka iiripärast Guinnessi soodaleiba.

Sindi haruraamatukogus

- Kohtumine laevakaptenist kirjaniku Lembit Uustulndiga
- Jäätmeteta majandamise loeng;
- Igakuised Raamatukohvikud;
- Liikumisaasta raames oli Sindi haruraamatukogu algataja kogukonnas toimuvale kepikõnni liikumisele „Liigume koos“. Kõndimas käidi igal esmaspäeval aprillist kuni oktoobri lõpuni;
- Jordaania reisimuljete õhtu. Külaskasid kohalikud reisisellid Merel Rallmann, Tiina ja Harri Tagobert.

Suigu haruraamatukogus

- Raamatukogu võttis osa maist kuni augustini Pärnu-Jaagupi kihelkonnapäevade raames toimunud KAH-festivalist (KAH = Kaisma, Are, Halinga). Raamatukogus oli festivalile pühendatud väljapanek ja kaks lugejat ning raamatukoguhoidja osalesid KAH bingo lugemisvõistlusel;
- Kultuuritöö võimaluste laiendamiseks tegutseb MTÜ Suigu piirkonna külade kultuuriselts. Eriti hinnatud on täiskasvanute hulgas meisterdamise töötoad. Koostöös kultuuriseltsiga toimusid 2023. aastal mitmed töötoad.

Töötoa nimetus	Osalejate arv
Peenraservade ja lilletugede punumine õues	4
Küünalde valmistamise töötuba	8
Seepide valmistamise töötuba	9
Tervislikud suupisted	16

Urge haruraamatukogus

- Keskkonnateemaline sündmus „kuidas sorteerida ja taaskasutada prügi“;

- Raamatu „Õnnelik spordilaps“ esitlus Maal elamise päeval Tammistes.

Sauga, Are ja Sindi haruraamatukogudes – Tasuta raamatu laadad.

Et veelgi rohkem kutsuda elanikke kaasa rääkima ja mõtlema, läbis direktor Ene Michelis Eesti Raamatukoguhoidjate Ühingu ja Eesti Koostöö Kogu koostöona ellu kutsutud raamatukogutöötajate koolitusprogrammi “Kohalike dialoog kohalikus raamatukogus”. Esimene dialoogiring Tori vallas, kus oli teemaks „Kas ja kuidas lisab mälumängusari SATS Tori valla kultuurielule särtsu?“, andis jõudu mälumängusarjaga julgelt edasi minna. Uue dialoogi mõtted on uueks aastaks olemas.

4.6.2 riiklikul tasandil

30. november – 2. detsember toimus Lääne Maakaitseringkonna õppus Orkaan, kus osalesid Lääne ringkonda kuuluvad Pärnumaa, Saaremaa ja Lääne malevad. Naiskodukaitse evakuatsioonirühma õppus toimus Suigu seltsimajas 1.-2. detsember. Suigu raamatukogus oli naiskodukaitse staap ja kogu majas viibis kokku umbes 70 inimest.

Liikumisaasta tegevusi oleks võinud rohkem olla. Raamatukogusid oleksid kohalikud spordiedendajad saanud enam kaasata.

Taas võeti osa üle valla ERÜ Euroopa säästva arengu nädala kampaaniast „Tund enne und mobla peost, naudi teost!“.

4.6.3 rahvusvahelisel tasandil

Direktor Ene Michelis käis koos teiste Tori valla allasutuste juhtidega 30. jaanuar - 2. veebruar Soomes Savitaipale vallas õppereisil. Külastasime ka valla raamatukogusid.

4.7 Raamatukogu koolituskeskusena kasutajatele.

Koolitusena tuleb kindlasti esile tõsta ülevallalise mälumängu SATS korraldamist, kus 9 korda aastas kohtuvad valla erinevatest piirkondadest moodustatud võistkonnad. Individuaalkoolitused toimusid haruraamatukogudes vastavalt inimeste soovidele ja vajadustele, näiteks pangatoimingute tegemine, ID-kaart, digiallkiri, sotsiaalmeedia kasutamine. Eakate õpetamisel on korraga võimalik olla ainult ühe inimese päralt. Are raamatukogus toimus ka rühmakoolitus kooliõpilastele – teemaks oli URRAM-i ja lugeja.ee kasutamine. Sindi ja Sauga haruraamatukogudes vajati abi nutiseadmete kasutamisel.

Sindi raamatukogus tegutseb Raamatukohvik täiskasvanutele, kus viiakse läbi kirjanduse tutvustamise arutelusid.

Suigu raamatukogus toimub esmaspäeviti raamatukogu ringina joogatreening. Teised koolitused on kirja pandud sündmuste all.

Sihtrühmadeks on eakamad või siis koolilapsed.

4.8 Raamatukoguteenuse turundus ja väljaanded

Tori Valla Raamatukogu tegemistega saab tutvuda raamatukogu kodulehel <https://torivallaraamatukogu.ee/>

6 korda aastas ilmub sündmusi kajastav artikkel kohalikus ajalehes „Tori Valla Teataja“ .

Kõikidel haruraamatukogudel on oma FB leht.

Samuti antakse teadatoimuvatest sündmustest ja näitustest Tori valla veebilehel.

Sindi raamatukogu teeb postitusi Instagramis.

Are raamatukogul on oma ajaveeb <https://areraamatukogu.wordpress.com/>

Aasta jooksul on jooksvalt Pärnu Postimehes ilmunud reklaame uutest näitustest, mida raamatukogus saab vaadata.

2023. aastal ilmub „Rahvakultuuri aastaraamat 2022“, kus on avaldatud direktor Ene Michelise artikkel lk 192-195 „Et kõik ausalt ära rääkida, nagu on, pean ma alustama sellest...“ Artikkel annab põgusa ülevaate Tori valla raamatukogu loomisest ja seisust. <https://rahvakultuur.ee/wp-content/uploads/2023/05/Rahvakultuuri-aastaraamat-2022.pdf>

4.9 Andmebaasid.

Kodulehe vahendusel pakutakse lugejaile viiteid Are topoteegile.

Kodulehel olemas e-kataloog, mis seotud URRAMi programmiga.

5. 2024. aasta tegevused

2024. aasta tuleb väga keeruline aasta. 2024. aasta eelarvet kokku pannes tuli aasta lõpus teha 2023. aasta eelarves mitmeid kärpeid ning ilmselt tuleb neid juurde 2024. aasta alguses. Küll aga on kokkulepe vallajuhtidega, et ürituste ja teavikute komplekteerimise pealt kokkuhoidu ei tule.

Tori vald on elanike arvult kasvav vald, seega on meil järjest rohkem ka potentsiaalseid raamatukogude külastajaid. Siiani puudub Tori valla raamatukogul oma arengukava. See takerdus eelkõige rahvaraamatukogude seaduse muutmise ootamisele. Kuna nüüd selgus, et see lükkub veelgi edasi, siis on 2024. aastal plaanis arengukava koostamine. Selle rahastamiseks olen esitanud projekti kultuuriministeriumile ning plaanis on kaasata vastava ala ekspert.

2024 on kavas läbi viia Tori valla raamatukogu kasutajate/mittekasutajate küsitlus.

Are haruraamatukogus on plaanis inventuur.

Tori haruraamatukogu soovib hoo sisse saada Raamatukohvikule.

Sindi haruraamatukogu plaanib kooli raamatukogu ülesandeid täites panna paika koostööplaani Sindi Gümnaasiumiga.

Muutustena ootan jätkuvalt aruandluse mõttekamaks ja kaasaegsemaks muutmist. Statistilise aruande poole pealt – näiteks milleks venekeelsete raamatute statistikat vaja välja tuua?

Samuti tundub tekstilise aruande vorm aegununa ja mõnes osas topelt tööna.

Aruandes pole kindlat kohta, kus saaks kirjeldada tegevusi, mis seotud kokkuhoidva ja rohelise mõtteviisi juurutamisega raamatukogudes.

1.veebruar 2024

Koostaja Ene Michelis
Tori valla raamatukogu direktor

LISA 1. Personali koolitus

Raamatukogu nimi	Koolituste arv	Koolitustundide arv (koolituse maht)	Koolituseks kulutatud
Tori valla raamatukogu	41	308	2 610 eurot

LISA 2. Raamatukogutöötajate avalikud esinemised

Are haruraamatukoguhoidja esines ettekandega „Iirimaa lood“ eakate klubis Pääsusilmad

Ene Michelis ettekanded, loengud, koolitused:

- Dialoogiring „Kas ja kuidas lisab mälumängusari SATS Tori valla kultuurielule särtsu?“ Sindi raamatukogus 23. mai;
- Pärnumaa raamatukoguhoidjate seminar „Tiirutame Toris“ 26. mai;
- „Dialoogiline ringreis“ Sindi haruraamatukogus 2. juuni;
- KOVide kultuuri- ja haridusjuhid Sindi haruraamatukogus 15. november;
- ERÜ koolituse toimkonna traditsiooniline AK koolituste seminaril 22. november Pärnu Keskraamatukogus.

LISA 3. Raamatukogude ehitamine, renoveerimine, remondid

Raamatukogu nimi	Teostatud tööd (2023)
Sindi haruraamatukogu	Valgustuse parendamine lasteosakonnas. Maksumus 312 eurot.
Tori haruraamatukogu	Raamatukoguhoidjale puhkenurga ehitus ja sisustamine. Maksumus 2500 eurot.

LISA 4. Laste ja noorteüritused

Raamatukogu nimi	Ürituse nimi	Osavõtjate arv
Are haruraamatukogu	Erinevad meisterdamistunnid	26
	„Eno Raud 95“ viktoriin	16
	Emakeelepäeva tähistamine. Kohtumine kirjanik Ketlin Priilinnaga ja sellele eelnenud tegevused	308
	Are kooli võistkonna ettevalmistamine 3.-4. klasside kirjandusmängu maakondlikuks vooruks	3

	Lugemisisu teematunnid ja lõpusündmus	339
	Tori valla lasteraamatupäev Toris	15
	Ööbikuööde festival. Juttu vestis Jaak Känd	62
	1. klassi külaskäik raamatukokku	16
	Ettelugemistunnid	49
	Pärnu Keskraamatukogus Pärnu linna ja maakonna 4. klasside ettelugemisvõistlusest osavõtt	1
	„Suvise lugemisbingo“ lõpetamine	8
	Noortekirjanduse tutvustus 5., 6. ja 7., 8. ja 9. klassile	86
	Põhjamaade kirjanduse nädal.	34
	Raamatukogus toimus otsimismäng "Otsi ja avasta!",	12
	Jõulujutuhommik Are koolis. 4. klassi õpilased lugesid ette omaloodud jõulujutte.	65
Sauga haruraamatukogu	Lugemisisu teematunnid 12 korda	232
	Meisterdamise töötoad 8 korda	42
	Tori valla lasteraamatupäev	8
	Üle-eestiline Lugemistund	46
	Ööbikuööd Jutustamisfestival	27
	Ettelugemine lasteaia rühmadele 13 korda	163
Sindi raamatukogu	Lugemistuhin	80
	Lugemisisu	129
	Lugemiskoer Norbert	65
	Ööbikuööd	44
	Esimeste klasside ja lasteaia rühmade tutvumine raamatukoguga	87
	Muinsuskaitsepäevad	34
	Tori Valla lasteraamatupäev	31
	Mudilasring „Raamaturüblid“	31

	Kirjaoskuse päev	98
	Suvised lugemisingo lõpetamine	4
Suigu haruraamatukogu	Meisterdamise töötoad 3 korda	22
	Turvalise interneti päev	5
	Jutuvestmisfestival „Õõbikuööd“ Suigu lasteaias	9
	Lugemistund Suigu lasteaias Lepatriinu rühmaga	17
	„Suvised lugemisingo“ lõpetamine	6
	Ettelugemispäev 20. okt. Suigu lasteaias neljale rühmale.	35
	Lugemisisu tunnid 13 korda	143
	Ettelugemised Suigu lasteaias 4 korda	26
Tori haruraamatukogu	Emakeele päev Tori Põhikoolis	79
	Tori Valla Lasteraamatupäev	6
	„Suvised lugemisingo“ lõpetamine	13
	Ettelugemispäev Tori Põhikoolis	25
	Uudishimupäev Tori Põhikoolis	91
	Raamatukogutunnid lastele (Lugemisisu, teematunnid)	426
	Raamatukogutunnid Tori lasteaias lastele	62
	Lõimingupäevad Tori Põhikooliga	81
Urge haruraamatukogu	Meisterdamise päev	4
	Lugemisisu	129
	Õõbikuööd	120
	Külas käis kirjanik Ilmar Tomusk	75
	Raamatukoguga tutvumise tunnid	73
	Tori valla lasteraamatupäev	8
	Ellen Niidu mälumäng	50

	Kirjandusklubi Tammiste Tõrukesed 1x nädalas	6
	Luuletamine Isamaa sünnipäevaks	25
	Lasteaiarühmade raamatukogutunnid ja ettelugemine 1x kuus	72